

Ariketa hauek Ikasbileko 2008585 atazan aurkitu ko dituzu

1- Entzun aurretik

1.1 Iruditan

Gaurko atalean Jonen iraganaren berri izango duzu. Irudiei erreparatu eta ea asmatzen duzun zertaz jardungo duen. Ikasgelako saioan partekatuko dituzu zure hipotesiak gainerako ikaskideekin. Zein garai da? Zer kontatuko ote du?

Garaia (hamarkada, urteak..):

Honelako zerbait kontatuko du:

1.2 Partekatu istorioak

Partekatu ikaskidearekin aurreko ariketako aurreikuspenak. Biok antzeko istorioa entzutea espero al duzue? Idatzi, bion artean, Jonen iraganari buruz entzutea espero dituzuen hiruzpalau hitz. Elkarriketa entzundakoan alderatu egin duzuenak, asmatu dituzuenak markatuz eta berriak idatziz.

Entzutea espero ditudan hitzak

- ☐ _____
- ☐ _____
- ☐ _____
- ☐ _____
- ☐ _____

Entzun ditudan hitzak

- ☐ _____
- ☐ _____
- ☐ _____
- ☐ _____
- ☐ _____

2- Entzun bitartean

2.1 Zorretan

Entzun duzunez, Anderrekin zorretan dagoela aitortu dio **Jonek Joneri**. Zergatik? Aukeratu arrazoi bat eta komentatu ikaskidearekin biok berdina ulertu ote duzuen egiaztatzeko.

- ☐ Motoa ez diolako oraindik ordaindu
- ☐ Ez zuelako inoiz salatu berarekin zegoela autoa lapurtzen
- ☐ Kartzelatik ateratzen lagundu ziolako
- ☐ Droga girotik urruntzeagatik

2.2 Ander

Jonen aspaldiko lagunari buruzko baieztapenak bildu ditugu segidan. Aukeratu entzundakoarekin bat datozenak. Egiaztatu ikaskidearekin, eta behar izanez gero, entzun elkarriketa berriro.

- ☐ Hogeitun urte zituenean atxilotu zuten
- ☐ Jon eta Ander auzo berekoak ziren, txikitako bizilagunak
- ☐ Ander oso mutil lasaia zen, baina egon behar ez zuen lekutan harrapatzen zuten beti
- ☐ Preso egon zen garaian kartel askotan atera zen bere argazkia
- ☐ Droga giroan nahasita ibili zen
- ☐ Ander kale-zakurra zela esan daiteke
- ☐ Autoa lapurtzen harrapatu bazuten ere, aurretik ere antzekotan ibilia zen
- ☐ Fisiko aldetik “el Vaquilla”ren oso antzekoa omen zen
- ☐ Duela hogeitun urte kuadrilako bizpahiru lagun hil zitzaizkion eta oso gaizki pasa zuen
- ☐ Motoak saltzen ibiltzen da orain
- ☐ Ander Jon baino zaharragoa da

2.3 Jon eta Joneren arteko desberdintasunak

Entzundakoaren arabera, Jon eta Jone oso desberdinak al ziren garai hartan? Nola irudikatuko zenuke bakoitza?

Jon

Jone

3- Entzun ondoren

3.1 Zu eta 80ko hamarkada

Jonek 80ko hamarkadari buruzko zertzeladak kontatu ditu gaurko atalean. Zer dakizu zuk Euskal Herriko garai haiei buruz? Ordukoak bizitakoa zara?

- Talde txikitik 4-5 galderaz osatutako galdetegia prestatu eta elkarri galdetu garai hartako kontuei buruz. Erantzunak benetan bizitakoak zein entzundakoak izan daitezke (lana, gizarte mota, ohiturak, janzkera, haurtzaroa, gazteak, gizarte eta politika mugimenduak...). Ikusi beheko ereduak.
- Ondoren, taldetan berriro elkartu eta bildutako erantzunak alderatu
- Azkenik, zuen ondorioen berri eman gainerako ikaskideei
- Nahi izanez gero, euskaltegiako webgunean argitaratu ditzakezue ateratako ondorioak eta gainerako ikasleak animatu euren iruzkinak egitera. Azken lan horretarako, beharago duzun “80ko hamarkada, drogak eta hiesa” izeneko artikulua irakurtzea lagungarria izan daiteke.

😊 Adibide hauek lagungarriak izan daitezke galderak eta erantzunak prestatzeko garaian:

- Bizi izan al zenuen 80ko hamarkada?
- Ba al dakizu zerbait garai hartako gazte mugimenduari buruz?
- Nolako garaiak izan ziren ekonomiarako?
- ...?

- Nik ez nuen 80ko hamarkada bizi izan, ume bat nintzen orduan. Baina izan dut garai hartako hainbat konturen berri, besteak beste,...

- Bai, ni bete-betea harrapatu ninduen garai hark eta esan dezaket gauzak ez zirela gertatu orain kontatzen dien bezala...

- Jakin dut garai hartako gazteek lanerako aukera gutxi zutela eta protestarako gogo handiz zebiltzala...

- Krisi ekonomiko baten erdian, aita jo eta ke lanean aritzen zen, garai txarrak zetozenerako dirua aurreztu asmoz....

- ...

80ko hamarkada, drogak eta Hiesa

Nik ez nuen 80ko hamarkada bizi izan, baina bai 90. hamarkada. RIP, Eskorbuto, Cicatriz eta Parabellum taldeen azken kontzertuak ezagutu nituen, azken barrikaden kea usaindu nuen, eta okupatutako gaztetxeetan bizirik irauten zuen gazte mugimendu inkonformista eta asanblearioa ezagutu nuen. Garai hartan irrati libreek egun osoko programazioa zuten, eta mikrofonoak, sistemaren aurka alternatibak eskaintzen zituztenentzat irekita egoten ziren. Beti, edo... ia beti.

Krisi ekonomiko baten osteko oinordekoak ginen. Aita jo eta ke lanean aritzen zen, garai txarrak zetozenarako dirua aurreztu asmoz. Ama ere egun osoz lanean aritzen zen, etxea garbitu, arropak lixatu, alabak eskolara eraman, eskolatik jaso, arropak josi, bazkaria gertatu, eta senarra itzultzen zenerako dena txukun eta ordenan mantentzen zuen.

Gazteak lanerako aukerarik gabe, krisi ekonomiko baten erdian, eta protestarako gogo handiz harrapatu zituen belaunaldiaren ondorengoak izan ginen gu. Hamar urte geroago, gu gaztetxoak ginen, eta gazteak ziren, egoera hartatik bizirik atera zirenak. Eta haietako askorekin orduak konpartitutakoa naiz ni, asanbladetan, eztabaidetan, manifestan, eta bestelako ekimenetan.

80ko hamarkadan milaka gazte erori zen, speed gauetan lehenik, eta heroinaren atzaparretan gero. Heroina eta porroak eta drogak orokorrean txarrak zirela -eta, haiengandik ihes egin behar genuela entzun genuen gure belaunaldikook etxean, egun baten bai eta bestean ere bai. Heroina eta bestelakoak baina, hasiera besterik ez ziren izan. Norbaitek, gure artean gelditzeko gonbita luzatu zion Heriori, eta egoera are gehiago nahasteko, Hiesaren mozorroa jantzi zion. Mozorro ezin hobea. 25 urte hauetan, inor inoiz zenbatzera ausartu ez den gazte kopurua eraman du herioak, mozorro hori jantzita. Edurne nire lehengusua, Juanillo, Txutxu...eta ezagutzera iritsi nintzen beste hainbat gazterena, eta ezagutzera iritsi ez nintzen beste askorena. Aurrekoan, lagun batekin gai honen inguruan hizketan ari nintzela, 1997an, Hiesak hildako Elgoibartar kopurua 60 pertsonara iritsi zenean, zenbaketa galdu zuela kontatu zidan.

Sistemaren aurka borrokatzeko prest zegoen belaunaldi oso bat eraman zuen Hiesak, zaparradaka hasieran, sirimiri fina bailitzan gero. Herioari mozorroa nork jantzi zion jakin nahi nuke nik, arrazoiak zeintzuk izan ziren argi baitaukat.

<http://zuzeu.eus/euskal-herria/80-hamarkada-drogak-eta-hiesa/>